

Брюксел, 23 април 2026 г.
(OR. en)

8526/26

Междуинституционално досие:
2026/0094 (NLE)

ENV 406
CLIMA 220
POLMAR 34

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

От:	Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор
Дата на получаване:	23 април 2026 г.
До:	Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз
№ док. Ком.:	COM(2026) 172 final
Относно:	Предложение за РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Конвенцията за защита на морската среда на Североизточния Атлантически океан на заседанието на Комисията по OSPAR през юни 2026 година

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2026) 172 final.

Приложение: COM(2026) 172 final

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 23.4.2026 г.
COM(2026) 172 final

2026/0094 (NLE)

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се приеме от името на Европейския съюз в рамките на Конвенцията за защита на морската среда на Североизточния Атлантически океан на заседанието на Комисията по OSPAR през юни 2026 година

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. ПРЕДМЕТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

Настоящото предложение се отнася до решението за установяване на позицията, която трябва да се вземе от името на Съюза в рамките на Комисията по Конвенцията за защита на морската среда на Североизточния Атлантически океан („Комисията по OSPAR“) във връзка с предвиденото приемане на препоръката за постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване (въжетата тип „доли“).

2. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

2.1. Конвенцията OSPAR

Конвенцията за защита на морската среда на Североизточния Атлантически океан („Конвенцията OSPAR“) има за цел да се опази морското пространство на Североизточния Атлантически океан от вредното въздействие на човешките дейности така, че да се защити здравето на човека, да се съхранят морските екосистеми и когато е възможно, да се възстановят морските зони, които са били неблагоприятно засегнати. Договарящите се страни са 16: Белгия, Дания, ЕС, Финландия, Франция, Германия, Исландия, Ирландия, Люксембург, Нидерландия, Норвегия, Португалия, Испания, Швеция, Обединеното кралство и Швейцария. Конвенцията OSPAR влезе в сила на 25 март 1998 г.

2.2. Комисията по OSPAR

Комисията по OSPAR (създадена по силата на член 10 от Конвенцията OSPAR) се състои от представители на всяка от договарящите се страни, като тя провежда редовни заседания, но може също така да бъде свикана във всеки един момент при наличието на особени обстоятелства. Нейните задължения включват контрол върху изпълнението на Конвенцията и преглед на приоритетите ѝ, състоянието на морското пространство, ефективността на приетите мерки и необходимостта от допълнителни или различни мерки. Съгласно член 10, параграф 3 от Конвенцията OSPAR тя може да приема решения и препоръки в съответствие с член 13 от същата конвенция.

По силата на член 20 от Конвенцията всяка договаряща се страна има един глас в Комисията по OSPAR. Броят гласове, на които има право ЕС, е равен на броя на неговите държави членки, които са договарящи се страни по Конвенцията. ЕС не упражнява правото си на глас, ако неговите държави членки го упражнят, и обратно (член 20, параграф 2). Съгласно член 13, параграф 1 от Конвенцията OSPAR решенията и препоръките се приемат с единодушие на договарящите се страни или, ако не може да се постигне единодушие, с мнозинство от три четвърти от гласовете на договарящите се страни.

2.3. Предвиденият акт на Комисията по OSPAR

По време на заседанието си през юни 2026 г. се очаква Комисията по OSPAR да приеме препоръка за постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване в областта на рибарството, за да се намалят значително морските отпадъци от риболовните уреди („предвидения акт“). Въжетата за защита на тралните мрежи от претриване са изработени от пластмаса и съответно допринасят за

замърсяването с пластмасови материали, и освен това представляват постоянна опасност за морските видове поради опасността от заплитане в тях.

Препоръката, която не е правно обвързваща, насърчава договарящите се страни по Конвенцията OSPAR да приемат национални мерки за замяна на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване с екологосъобразни алтернативи и да подкрепят разработването и изпитването на такива алтернативи. Освен това в нея се призовава за колективни усилия за обмен на информация, за преодоляване на потенциалните пречки и за приемане на правни мерки, след като бъдат налични подходящи алтернативи.

С препоръката също така се насърчават усилията за мониторинг, за да се разбере въздействието на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване върху морската среда.

3. ПОЗИЦИЯ, КОЯТО ТРЯБВА ДА СЕ ЗАЕМЕ ОТ ИМЕТО НА СЪЮЗА

Позицията, която трябва да се приеме на заседанието на Комисията по OSPAR през юни 2026 г., е да се подкрепи приемането на предвидения акт. Препоръката е в съответствие със законодателството на ЕС, отнасящо се до опазването на морската среда, включително Директива (ЕС) 2019/904, където се разглежда намаляването на въздействието на определени пластмасови продукти върху околната среда, и Директива 2008/56/ЕО, с която се създава рамка за действие на Общността за политиката в областта на морската среда. Ключов елемент от втората директива са по-специално мерките за предотвратяване на неблагоприятните последици от морските отпадъци за крайбрежната и морската среда, което е основен елемент за постигането на добро екологично състояние на морските води.

Освен това с Регламент (ЕС) 2019/1241 се определят разпоредби за опазване на рибните ресурси и за защита на морските екосистеми. Тези законодателни актове на ЕС осигуряват съгласувана рамка за евентуалното постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване, за да се ограничи замърсяването с пластмасови материали в съответствие с целите на предвидената препоръка на OSPAR. Позицията на Съюза по предвидената препоръка е необходима, тъй като ще се улесни изпълнението на политиките и законодателството на ЕС, ще се предотврати нанасянето на вреди на морската среда и ще се допринесе за опазването ѝ. Поради това се предлага Съюзът да подкрепи приемането на предвидения акт.

4. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ

4.1. Процесуалноправно основание

4.1.1. Принципи

В член 218, параграф 9 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда приемането на решения за установяване на „позициите, които трябва да се заемат от името на Съюза в рамките на орган, създаден със споразумение, когато този орган има за задача да приема актове с правно действие, с изключение на актовете за допълнение или изменение на институционалната рамка на споразумението“.

Понятието „актове с правно действие“ включва актове с правно действие по силата на нормите на международното право, които уреждат съответния орган. То включва и инструменти, които нямат обвързващ характер съгласно международното право, но са

„годни да окажат съществено въздействие върху съдържанието на приеманата от законодателя на Съюза нормативна уредба“¹.

4.1.2. Приложение в конкретния случай

Комисията по OSPAR е орган, създаден със споразумение, а именно Конвенцията OSPAR.

Предвиденият акт представлява акт с правно действие по смисъла на член 218, параграф 9 от ДФЕС, тъй като препоръката за постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване в областта на рибарството, макар и да не е правно обвързваща, поражда правно действие съгласно международното право, като се има предвид, че Конвенцията OSPAR налага задължение за определено поведение на договарящите се страни, що се отнася до изпълнението на препоръките на Комисията по OSPAR.

В тази връзка следва да се направи препратка към член 22 от Конвенцията OSPAR, който налага правно задължение на договарящите се страни да докладват редовно на Комисията по OSPAR във връзка с „а) законовите, подзаконовите или други мерки, които са предприели в изпълнение разпоредбите на конвенцията, както и за решения и препоръки, приети съгласно тях, включително мерки, предприети с цел предотвратяване и санкциониране на поведение в разрез с тези разпоредби [...]“. Освен това в член 23 от Конвенцията OSPAR се предвижда, че Комисията по OSPAR трябва да „оценява тяхното съответствие с конвенцията и решенията и препоръките, приети съгласно нея“.

От тези разпоредби е видно, че Конвенцията по OSPAR предвижда по правно обвързващ начин, че от страните се очаква да предприемат мерки за изпълнение на препоръките на Комисията по OSPAR и да докладват за тези мерки, както и че изпълнението на тези препоръки се наблюдава от Комисията по OSPAR, като по този начин се налага задължение за определено поведение на страните по отношение на тези препоръки. Поради тази причина се счита, че препоръките на OSPAR пораждат правно действие по отношение на договарящите се страни, включително Съюза, по смисъла на член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Що се отнася до препоръката за постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване, наличието на такова правно действие се потвърждава от съдържанието на препоръката. В тази връзка следва да се направи позоваване на точка 5 от препоръката, озаглавена „Доклади за изпълнението“, в която се потвърждава, че от страните се очаква да прилагат препоръката и са задължени да докладват („да представят“) за това изпълнение, като използват специално установен образец за докладване, съдържащ се в приложение I към препоръката.

Поради това предвиденият акт има правно действие за Съюза съгласно международното право, като се има предвид, че като договаряща се страна по Конвенцията OSPAR Съюзът има задължение за определено поведение, а именно да изпълнява предвидения акт и съответно да докладва за това. Предвиденият акт не допълва, нито изменя институционалната рамка на Споразумението.

Поради това процесуалноправното основание за предлаганото решение е член 218, параграф 9 от ДФЕС.

¹ Решение на Съда от 7 октомври 2014 г., Германия/Съвет, C-399/12, ECLI:EU:C:2014:2258, т. 61—64.

4.2. Материалноправно основание

4.2.1. Принципи

Материалноправното основание за дадено решение съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС зависи преди всичко от целта и съдържанието на предвидения акт, във връзка с който се заема позицията от името на Съюза. Ако предвиденият акт преследва две цели или се състои от две части и ако едната от целите или частите може да се определи като основна, докато другата е само акцесорна, решението съгласно член 218, параграф 9 от ДФЕС трябва да се основава на едно-единствено материалноправно основание, а именно на изискваното от основната или преобладаващата цел или част.

4.2.2. Приложение в конкретния случай

Основната цел и съдържание на предвидения акт са свързани с опазването на околната среда. Поради това материалноправното основание за предложеното решение е член 192, параграф 1 от ДФЕС.

4.3. Заключение

Правното основание за предложеното решение следва да бъде член 192, параграф 1 във връзка с член 218, параграф 9 от ДФЕС.

Предложение за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Конвенцията за защита на морската среда на Североизточния Атлантически океан на заседанието на Комисията по OSPAR през юни 2026 година

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 192, параграф 1 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

- (1) Конвенцията OSPAR („Конвенцията“) беше сключена от Съюза с Решение 98/249/ЕО на Съвета от 7 октомври 1998 г.
- (2) Съгласно член 10, параграф 3 от Конвенцията комисията, създадена съгласно член 10, параграф 1 от нея („Комисията по OSPAR“), може да приема решения и препоръки в съответствие с член 13 от същата конвенция.
- (3) По време на 29-ото си редовно заседание, което ще започне на 22 юни 2026 г., е предвидено Комисията по OSPAR да приеме препоръка за постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване.
- (4) Ако бъде приета, препоръката на Комисията по OSPAR за постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване, ще породи правно действие за Съюза.
- (5) Поради това е целесъобразно да се установи позицията, която трябва да се заеме в рамките на Комисията по OSPAR по отношение на препоръката за постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Съюзът е съгласен да се приеме в рамките на Комисията по OSPAR препоръката за постепенно извеждане от употреба на въжетата за защита на тралните мрежи от претриване.

Член 2

Незначителните изменения от техническо естество в позицията, определена в член 1, може да се договарят, без да е необходимо допълнително решение на Съвета.

Член 3

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на година.

*За Съвета
Председател*